

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝ/ΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ,
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ,
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ,
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MBA
«Στρατηγική Διοίκηση και Ανταγωνιστικότητα»

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4II:

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MBA
«Στρατηγική Διοίκηση και Ανταγωνιστικότητα»
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΕΚΠΑ) & ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΕΚΠΑ) & ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECON805	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ		27	8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΔΕ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ECON805/		

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MBA
«Στρατηγική Διοίκηση και Ανταγωνιστικότητα»
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να παράσχει στους φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις για την κατανόηση ζητημάτων που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα. Αυτό σημαίνει ότι το μάθημα επικεντρώνεται στο να διδάξει στους φοιτητές πώς να αντιληφθούν και να αναλύσουν τα ζητήματα που σχετίζονται με τον ανταγωνισμό σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον ή στο περιβάλλον μιας οικονομίας σε μακροοικονομικό επίπεδο. Μέσω αυτού του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να αποκτήσουν κατανόηση για την έννοια της ανταγωνιστικότητας και να εξετάσουν τις στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να επιτευχθεί αυτή η έννοια. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη μελέτη παραγόντων όπως η αγορά, οι καταναλωτές, οι ανταγωνιστές, οι τάσεις της αγοράς και η τεχνολογική εξέλιξη, καθώς και τον αντίκτυπο των πολιτικών, των νομοθεσιών και των κοινωνικών παραγόντων στην ανταγωνιστικότητα μιας επιχείρησης. Οι φοιτητές θα μάθουν επίσης για τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, που αναφέρεται στην ικανότητα μιας επιχείρησης ή μιας οικονομίας να διατηρήσει και να βελτιώσει τη θέση της στην αγορά ή στην παγκόσμια οικονομία με τρόπους που είναι βιώσιμοι από οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική άποψη. Γενικότερα, το μάθημα θα εφοδιάσει τους φοιτητές με τις απαραίτητες γνώσεις και εργαλεία για να αντιμετωπίσουν ζητήματα σχετικά με την ανταγωνιστικότητα μιας επιχείρησης ή της οικονομίας και να αναπτύξουν στρατηγικές που θα της επιτρέψουν να είναι βιώσιμα ανταγωνιστική στον μακροπρόθεσμο χρόνο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται τις έννοιες της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης.
- Κατανοούν τις διάφορες προσεγγίσεις για την ανταγωνιστικότητα.
- αξιολογούν, μετρούν και γνωρίζουν τους καθοριστικούς παράγοντες της ανταγωνιστικότητας.
- κατανοούν τις αναπτυξιακές παρεμβάσεις της θεωρίας εμπορίου που σχετίζονται με τη ανταγωνιστικότητα.
- γνωρίζουν πως πραγματοποιούνται οι ροές κεφαλαίων στον κόσμο.
- κατανοούν τις οικονομικές διαστάσεις των ΑΞΕ.
- αντιλαμβάνονται πως η οικονομική πολιτική διασυνδέεται με τις ΑΞΕ.
- γνωρίζουν τα κρίσιμα ζητήματα και χαρακτηριστικά των διεθνών συμφωνιών επενδύσεων.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MBA
«Στρατηγική Διοίκηση και Ανταγωνιστικότητα»
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Καλύπτονται τα ακόλουθα αντικείμενα:

- Εισαγωγή στην Ανταγωνιστικότητα
- Διεθνής Ανταγωνιστικότητα σε Εθνικό Επίπεδο
- Μέτρηση της Ανταγωνιστικότητας
- Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ανταγωνιστικότητας
- ΑΞΕ και Θεωρίες Επενδύσεων
- Οικονομικές Διαστάσεις των ΑΞΕ
- ΑΞΕ και Πολυεθνικές Επιχειρήσεις: Έννοιες, Ορισμοί και Μετρήσεις
- Οι Πέντε Δυνάμεις του Ανταγωνισμού
- Παγκοσμιοποίηση και βιώσιμη ανάπτυξη

Και αναλυτικότερα τα κάτωθι ζητήματα:

- Εισαγωγή στις έννοιες της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης
- Προσεγγίσεις για την ανταγωνιστικότητα
- Ανταγωνιστικότητα και Οικονομική Ανάπτυξη
- Αξιολόγηση, μέτρηση και καθοριστικοί παράγοντες της ανταγωνιστικότητας
- Συστημική Ανταγωνιστικότητα
- Πέρα από το παραδοσιακό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα: Αναπτυξιακές παρεμβάσεις της Θεωρίας Εμπορίου

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MBA
«Στρατηγική Διοίκηση και Ανταγωνιστικότητα»
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- Μικροοικονομικοί και μακροοικονομικοί δείκτες μέτρησης της ανταγωνιστικότητας
- Διαχείριση Κεφαλαίων και Ροές Κεφαλαίων προς Αναπτυσσόμενες οικονομίες
- Οικονομικές διαστάσεις των ΑΞΕ
- Οικονομική πολιτική και ΑΞΕ
- Προσδιοριστικοί παράγοντες των ΑΞΕ
- ΑΞΕ και Οικονομική Ανάπτυξη
- Κρίσιμα ζητήματα και χαρακτηριστικά των διεθνών συμφωνιών επενδύσεων
- Το μοντέλο των πέντε δυνάμεων του Porter

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο / Εξ Αποστάσεως		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ΝΑΙ: Χρήση παρουσιάσεων powerpoint Παρουσίαση video		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	27	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	68	
	Συγγραφή εργασιών	30	
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική. Ως μέθοδος αξιολόγησης χρησιμοποιείται η εξέταση μέσω γραπτής εργασίας και μέσω τελικής εξέτασης.		

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MBA
«Στρατηγική Διοίκηση και Ανταγωνιστικότητα»
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

	Στη γραπτή εργασία οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε 3 ζητήματα χρησιμοποιώντας την κριτική του σκέψης και την αναλυτική τους ικανότητα. Οι απαντήσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες και σαφείς. Η απάντηση στο κάθε θέμα θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 700 και 800 λέξεων. Η εργασία θα πρέπει να: ○ Αναδεικνύει την κατανόηση του θέματος, με σαφείς επισημάνσεις όλων των πτυχών και παραμέτρων του ○ Είναι καλά επιμελημένη κι ευανάγνωστη ○ Έχει σωστή ανάπτυξη των τεχνικών κι αναλυτικών στοιχείων ○ Στηρίζεται σε επιχειρηματολογία με ξεκάθαρη δομή και λογικά επιχειρήματα ○ Αναφέρεται σε (εμπειρικές) μελέτες ή στατιστικά στοιχεία, όπου απαιτείται Στη γραπτή εξέταση οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε τρία ζητήματα τα οποία αφορούν στην ύλη η οποία διδάχθηκε κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Gillis, M., Perkins, D.A., Roemer, M. & Snodgrass, D.R., 2011, Οικονομική της Ανάπτυξης, Εκδόσεις Τυπωθήτω–Δαρδανός,
- Hausmann, R., Rodrik, D., Velasco A, 2005, «Growth Diagnostics», στο The Washington Consensus Reconsidered : Towards New Global Governance, Oxford University Press
- Katseli, L. *“Investment, Trade and International Competitiveness”* in J. Dunning and K. Hamdani, ed. The New Globalism and Developing Countries, United Nations University Press
- Katseli, L., 2004, *“Setting Priorities in Development Cooperation: A Short Overview of an Evolving Paradigm”*, Bruno Kriesky Forum for International Dialogue
- McMillan, M and Rodrik, D., 2011, Globalization, Structural Change and Productivity Growth, February
- Porter, M., 1990, The Competitive Advantage of Nations, Mac Millan

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MBA
«Στρατηγική Διοίκηση και Ανταγωνιστικότητα»
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- Te Velde, 2006, Foreign Direct Investment and Development : an Historical Perspective, Background Paper for World Economic and Social Survey for 2006, Overseas Development Institute
- ERD, 2015, European Report on Development, «Combining Finance and Policies to Implement a Transformative Post-2015 Development Agenda»
- World Economic Forum, 2016, The Global Competitiveness Report, (Ετήσια Εκθεση)
- Γιαννίτσης Τάσος, Ζωγραφάκης Σταύρος Ε., Καστέλλη Ιωάννα, Μαυρή Δέσποινα (2009) Ανταγωνιστικότητα και τεχνολογία στην Ελλάδα, Παπαζήσης, 9789600223804
- Ζαμπαρλούκου Στέλλα (2004) Κοινωνικο-οικονομικές διαστάσεις της τεχνολογίας, Παπαζήσης, 9789600218015
- Κυρκιλής Δημήτρης (2010) Άμεσες ξένες επενδύσεις_Νέα αναθεωρημένη έκδοση, Κριτική, 9789602187029
- ΛΙΑΡΓΚΟΒΑΣ Π. (2007) ΞΕΝΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 9789600220643
- Μπέης Ιωάννης (2006) Παραγωγικότητα, μείωση κόστους, ανταγωνιστικότητα, Επίκεντρο, 9789606647901
- Πιτέλης Χρήστος (1998) Οικονομικοί θεσμοί, διεθνής ανταγωνιστικότητα και οικονομική πολιτική, Τυπωθήτω, 9789607643827
- Πιτέλης Χρήστος, Αντωνάκης Νίκος (επιμ.) (1998) Διεθνής ανταγωνιστικότητα και βιομηχανική στρατηγική, Τυπωθήτω, 9789607643766

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Competitiveness
- Competitiveness Review
- International Journal of Competitiveness
- Sustainability